

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1725

Casus VIII. De distinctione peccatorum numerica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39911

CASUS VIII.

De distinctione peccatorum numerica.

HAbenius Pastor interrogatur 1. Unde dignoscendum an una vel plures sint malitia in uno Physicè actu? 2. Quot sint malitia in actu diu continuato vel sæpè repetito. 3. Quid de eo qui diu persistit in voluntate occidendi, fornicandi &c. 4. Quot peccata admittat, qui plures scandalizat, in peccatum inducit &c. Quid de osculis, tactibus ante vel post fornicationem, ibid. 5. Quot peccata admittat, qui simul pluribus detrahit, maledicit, vel eidem plura infligit vulnera, plures contumelias, eandem falsitatem multis confirmat perjuriis. 6. Plures in statu disgratiæ absolvit, plures hostias consecrat, distribuit: 7. Eisdem vel distinctis imprecatur mala specie distincta, aut de iisdem gaudet. 8. Uno actu blasphematur in diversis materiis, uno actu dubitat vel negat plures articulos fidei; vel jurat plura falsa, &c. Pro resolut.

1. QUÆR. Quid circa numericam peccatorum distinctionem?

12. Cum non tantum species sed & numerus peccatorum in confessione explicandus sit, ut clarum est ex *Trid. sup. cit.* & in uno Physicè actu sæpè reperitur multiplex, in distinctis e contra sæpè unica malitia, hic indagandum est, unde dignosci debeat

numerica distinctio peccatorum; pro quo accipe sequentes duas regulas. Prima. Tot sunt numero distincta peccata, etiam in uno eodemque Physicè actu, in quot tendit objecta prohibita numero distincta, moraliter non unita: illa autem objecta dicuntur esse moraliter non unita, quæ nec ex sua natura, nec ex usu aut prudente hominum iudicio ordinantur ad eundem finem seu idem peccatum complendum, ut si quis eodem actu intendat tres occidere, toti familiæ detrahere, sæpius fornicari, à pluribus furari &c. Talis enim tot numero peccata admittit quot sunt objecta seu homines cogniti quos vult occidere, vel quot sunt personæ in familiâ invincibiliter non ignoratæ quibus vult detrahere, quot sunt à quibus vult furari, quot sunt fornicationes, quas vult admittere &c. Ratio est quia hæc objecta seu unum homicidium, una detrahitio, una fornicatio, unum furtum non ordinatur ad complendum aliud, sed quodlibet est in sua specie completum, & per quodlibet homicidium, quodlibet furtum vel detractionem læduntur tot distincta jura, quot sunt distincti homines, ergo etiam tot committuntur peccata. Est *communis* contra *Laym. hic c. 3. num. 2.* Ratio regulæ est quod malitia peccati sumatur in ordine

dine ad objectum difforme legi æternæ vel rectæ rationi, ergo si idem actus habeat plura objecta difformia, numero distincta, & moraliter non unita, plures habebit malitias numero distinctas, sicut habet plures specie malitias, si habeat objecta specie morali distincta. Secunda regula. *Toties peccata tam in-quam externa multiplicantur numero, quoties voluntas peccandi moraliter interrumpitur.* Prob. Nam quoties voluntas peccandi moraliter interrumpitur, toties tollitur moralis unitas inter volitiones peccaminosas, si autem tollitur moralis unitas inter volitiones, etiam tollitur unitas inter actus externos malos, quia hi malitiam suam habent à volitionibus quibus subsistant, ergo si hæc non maneat moraliter unæ, nec actus externi tales manebunt. Voluntas autem peccandi interrumpitur duobus præcipuè modis. 1. Per retractationem & pœnitentiam, hinc si retractes voluntatem occidendi & nihilominus mutatâ iterum mente occidas, & homicidium, & intentionem occidendi, teneris in confessione exprimere tanquam duo distincta peccata dicendo: habui intentionem occidendi, & re-assumptâ voluntate occidi: per voluntariam cessationem ab actu, sic turpem complacentiam voluntariè deserens, & post resumens duo peccata committit, si vero cessatio sit involuntaria, v. g. quis intendit furari, & interim voluntariè distrahitur vel turbatur, & paulò post in eadem intentione pergit, unum numero peccatum admittit, nisi distractio, turba-

tio, vel oblivio durarent, per valde notabile tempus, v. g. per tres vel plures menses; tunc enim oblivio prima censeretur moraliter interrupta. *Ex dictis*

Deduces seqq. 1. A longo tempore persistens in voluntate se vindicandi, furandi &c. per se loquendo non satisfacit dicendo: tanto tempore fui in hac vel illa peccaminosa intentione; sed si recordari possit quoties ejus voluntatem reiterarit vel interruperit; item à quot personis se vindicare voluerit, cum quot & quibus fornicari intenderit aut fornicatus fuerit; an cum voto astrictis aut consanguineis; tunc enim non tantum erunt numero sed & specie distincta peccata, ut patet ex *cas. præc.* Si quis vero post diligens examen omnium peccatorum in numero, & specie recordari non possit, sufficit dicere quoties circiter de die septimana vel mense hoc vel illo peccati genere peccare solitus fuerit. *V. dicenda cas. 97. à n. 8.*

2. Qui plures scandalizat vel inducit ad peccatum, debet explicare non tantum speciem peccati ad quod induxit, ut de scandalo non tantum directo, sed & indirecto docent *Laym. Bonasp. Ovid. Steph. t. 3. d. 3 n. 70.* quia totum alterius peccatum est saltem interpretativè voluntarium, ut dicam *cas. 19. n. 4.* Sed & quot personas induxerit, tot enim sunt numero distincta scandala; & quidem si medium habeat distinctam malitiam à fine, v. g. per ebrietatem inducis ad fornicationem, & medium, & finem explicare debes, nisi medium ex natura rei

rei vel usu hominum ordinetur ad aliud peccatum in suo genere complendum, ut si per turpia verba, tactus, oscula induxisti ad fornicationem, sola fornicatio secuta explicanda erit, quia reliqua ex se ordinantur ad copulam, ideoque cum eâ unum completum peccatum constituunt: aliud est de osculis, & tactibus copulam consequentibus, hæc enim cum non referantur ad priorem sed ad novam copulam, nec eam ex natura rei sed ex malitia operantis consequantur, tanquam distincta peccata exprimenda sunt. Etsi oppositum etiam sit probabile eo quod ejusmodi tactus & oscula copulam plerumque sequi soleant, ideoque explicatâ copulâ videantur & hæc sufficienter expressa.

3. Qui simul, vel successivè pluribus detrahit, maledicit, plures vulnerat &c. juxta *communissimam* tot admittit numero peccata quot personas lædit quia quælibet persona habet jus distinctum ab alia; quod si in eodem impetu iræ eidem personæ multa infligas vulnera aut contumelias, eum nominando furem, adulterum, homicidam, aut eandem falsitatem multis confirmes juramentis &c. non est facile definire an unum vel plura peccata admiseris, & per consequens, an satisfacias dicendo proximum graviter vulneravi, graviter fui calumniatus, falsò juravi &c. vel econtrà debeas, dicere tot infixi vulnera tot contumelias, toties juravi falsò &c. probabilius videtur cum *Castrop. Mezg.* & aliis ejusmodi vulnera, contumelias, perjuria, eidem per-

sonæ ex eodem impetu iræ facta esse tantum unum moraliter peccatum vulnerationis, contumeliæ, perjurii, quia moraliter uniuntur in eadem intentione circa idem objectum; & una vulneratio auget alteram in ratione ejusdem damni corporalis, sicut furta eidem circa idem tempus ex eadem intentione facta se mutuo augent in ratione unius damni temporalis, & contumeliæ eodem impetu repetitæ augent eandem dehonorationem; repetitio perjurii confirmat eandem falsitatem. Aliud est de tactibus turpibus & fornicationibus ex eodem licet actu libidinis subsecutivè factis, quia se invicem non complent, sed sunt omnino disparata, & quodlibet habet suam completam malitiam.

4. Qui in statu disgratiæ plures absolvit, tot committit numero peccata quot personas absolvit, quia tot conficit integra & completa Sacramenta Pœnitentiæ. Est contra *Sporer*, & alios. *Si discas* Ergo consecrans plures hostias in statu disgratiæ tot committit peccata quot sunt hostiæ; quia quælibet hostia constituit distinctum Sacramentum; item pluribus dispensans Eucharistiam in statu mortalis, tot admittit peccata quot sunt communicantes. *Et N. seq. & ad 1. dico*: Quamvis plures hostiæ consecratæ in facto esse sint plura Sacramenta; in fieri tamen prout substant uni actioni consecratiæ, moraliter non distinguuntur; *Ad 2. iterum N. seq.* Quia sicut distributio ciborum in eodem convivio censetur eadem & non multiplex, sive uni sive pluribus fiat, sic

sic & distributio communionis : aliud est de absolutione sacramentali, quæ se habet per modum sententiæ judicialis complentis iudicium, ideoque tot sunt distincta & completa iudicia sacramentalia, quot sunt absolutiones: oppositum tamen etiam est verè probabile, quia sicut est unum moraliter convivium quamvis plures in eo reficiantur, sic & videtur esse unum moraliter iudicium, quamvis in eodem plures rei absolvantur.

7. 5. Qui imprecatur vel desiderat eidem mala specie distincta, v. g. mortem spiritualem & temporalem, damnum in fama, fortunâ, corpore, committit plura peccata specie distincta intellige si desideret animo efficaci id est intendat vel proponat alteri ejusmodi mala inferre, vel desideret ab aliis inferri, nam qui tantum inefficaciter vult vel simpliciter sibi complacet in variis alterius malis, ordinariè tantum committit peccatum unius speciei, quia plerumque sibi

complacet in alterius malo quatenus alteri malum est, non autem ut tale malum est, ut dicitur *cas. seq.* Si gaudeas de malo distinctorum hominum, vel uno actu odisti tres homines, tot sunt peccata quot sunt personæ, quia singulos quasi distinctim afficit tua mala voluntas.

6. Si quis uno actu blasphemet in distinctis materiis, unum tantum peccatum admittit, sicut si quis uni eodem actu in distinctis materiis detrahat aut contumelietur *Dian. p. 3. t. 7. R. 163.* Idem est si quis uno actu dubitet vel neget tres articulos Fidei, quia tres veritates negatæ videntur moraliter uniri in eodem actu, qui ideo solum malus est, quia opponitur veracitati Dei revelantis: sicut qui uno actu jurat multa falsa, ideo unum peccatum tantum admittit, quia omnes istæ falsitates simul confirmantur eadem Dei auctoritate.

8.

C A S U S IX.

De morosis delectationibus, desideriis, aliisque pravis affectibus.

J Ason circa res turpes varias habuit cogitationes & affectus, 1. Semi-vel plenè deliberatos vel dubios: 2. Inefficaces. 3. Delectationes circa modum furti, raptus, adulterii. 4.-5. Desideria circa varia objecta, delectationes moro-

R. D. Jansen Pars 1.

sas, & gloriationes de re illicita jam patrata. 6.-7. Desideria conditionata comedendi carnes, si non esset dies veneris, occidendi inimicum si esset iudex, fornicandi si non esset sacerdos. 8.-9. Delectationes carnales & merè spirituales de rebus veneris vel

G

sponte